

Themabijeenkomst Diactief 17 november 2015: Kerk en Vluchteling (Helpen hoe doen we dat)

Hans Hase opent deze bijeenkomst door naar de (helaas ruimschoots beschikbare) voorbeelden (Parijs, Syrië) uit de actualiteit te verwijzen, die duidelijk maken, hoe groot de vluchtelingen nood is. Verwijzend naar Genesis 18, waarin Abraham drie 'vreemdelingen' als gasten ontvangt, en naar het boek "Engelen als gasten" van Robert Vosloo over gastvrijheid, wenst hij ons een inspirerende avond. Inspiratie mogen we wel verwachten, maar de oplossing zullen we vanavond niet kunnen aanbieden, zo 'waarschuwt' Hans.
Verslag: Bauke Vlas

Namens Kerk en Vluchteling (K en V) neemt Lini, enthousiast als altijd, ons mee in de werkzaamheden die deze organisatie al 23 jaar in Apeldoorn verricht. Met de komst van veel vluchtelingen uit Joegoslavië ontstond destijds behoefte aan een organisatie waarin, via het Beraad van Kerken, de kerken de hulpverlening konden bundelen. Lini wijst er op, dat bij de komst van een AZC in Apeldoorn ook behoefte aan een gebundelde organisatie van belang zal zijn.

Tot voor kort leek het er op, dat K en V wel opgeheven kon worden. De komst van vele nieuwe vluchtelingen brengt daar verandering in. Ook op verzoek van Vluchtelingenwerk (behartigt de belangen van vluchtelingen en asielzoekers) is het (voort)bestaan van K en V van belang. Zo heeft K en V zoveel vertrouwen gekweekt, dat bijvoorbeeld de gemeente Apeldoorn bereid is financiële ondersteuning aan vluchtelingen via K en V te bieden, waar dat volgens de formele regels niet zou kunnen.

Lini maakt ons duidelijk, dat frustratie ook onderdeel is van de werkzaamheden. Zo heeft ze vaak het gevoel, dat overheden geen gevoel hebben bij de korting op financiële middelen voor vluchtelingen, zoals bij "1F-ers", veelal vaders van gezinnen waarvan vermoed wordt dat die voor de regimes gewerkt hebben. De kortingen worden dan rücksichtsloos toegepast en hebben vervolgens effect op de vrouwen en kinderen van zo'n gezin. Ze is wel te spreken over de houding van de lokale bestuurders.

De noodopvang in Apeldoorn aan de Voorwaarts heeft ook K en V overvallen. Vooralsnog heeft K en V daar geen actieve rol. Maar de kerken kunnen dat prima doen en worden geadviseerd dat via de Stichting Present te doen, die hulpvraag en -aanbod op elkaar afstemt. Kijk op de website:

<http://stichtingpresent.nl/apeldoorn/vluchtelingen-apeldoorn-2/>

Laat je niet ontmoedigen door het aantal vluchtelingen, ook iets doen voor een groep van 20 is prima (en als 10 kerken dat doen gaat het al om 200 personen!). Het COA bewaakt, dat niet steeds dezelfde vluchtelingen mee doen aan activiteiten.

Lini maakt duidelijk, dat er opvolgers (lieft jongere mensen) gevonden moeten worden om een nieuwe impuls te geven aan de taken van K en V.

De discussie (hoewel: vaak veel verbaal geweld zonder discussie) over de Kleiberg als mogelijke locatie van een AZC brengt aan het licht, dat soms even verder gekeken moet worden naar de achtergronden. Zo blijken de tegenstemmers niet altijd tegen de komst van een AZC te zijn, maar wel tegen een te groot AZC. En daar is soms best wat voor te zeggen, aangezien het COA vooral uit (eigen) praktische overwegingen voor grote AZC's pleit, terwijl dat voor zowel de vluchtelingen als de omgeving helemaal niet zo aantrekkelijk is.

Dat er dan ook nog centjes te verdienen valt voor aanbieders van locaties, maakt de discussie niet altijd transparanter. Op de vraag of er ook samenwerking met de moslimgemeenschap is, antwoordt Lini dat dit via het Beraad van Kerken loopt en dat vanuit de Turkse moskee in Apeldoorn ook hulp aan vluchtelingen wordt geboden.

De boodschap van Lini is duidelijk: "Namens de kerken worden vluchtelingen altijd welkom geheten en zij gunt iedere kerk zijn vluchteling".

Na de pauze neemt Arend van Beek namens Vluchtelingenwerk (VW) het sprekersstokje over.

Hij stelt vast, dat COA en IND een volstrekte onderbezetting hebben voor de opvang van deze grote aantallen vluchtelingen. Het gaat er vaak chaotisch aan toe. De toekomstvisie is, dat er twee soorten AZC's komen. Een AZC voor langere tijd (15 jaar) en AZC's die als soort noodopvang fungeren. Dat er veel jonge mensen vluchten ontstaat waarschijnlijk door de uitzichtloosheid in de grote vluchtelingenkampen. Een jong gezinslid 'waagt' dan de vlucht in de hoop dat, bij een verblijfsvergunning, ook de gezinsleden kunnen volgen. Verder zijn er jonge studenten en jongeren die hun dienstplicht proberen te ontlopen.

VW werkt nauw samen met K en V, is onderdeel van VW Oost Nederland en VW Nederland en gevestigd in Orden. VW werkt voor vluchtelingen in Apeldoorn, organiseert inburgeringscursussen en coaching/vestiging, te weten het eerste halfjaar begeleiden (BSN aanvragen, toeslagen aanvragen en alles wat nodig is om hier te wonen) van degenen die een verblijfsvergunning (soms in 10 dagen geregeld)

krijgen. De gemeente Apeldoorn moet in 2016 voor zo'n 400 personen huisvesting regelen. Het is nog steeds zo, dat deze mensen een urgentiestatus hebben voor een woning en dat geeft uiteraard soms scheve ogen bij andere (al lang) wachtenden op een woning.

Ook houdt VW spreekuur voor betrokkenen, kan men tolken inschakelen, helpt men bij de toetsing voor aanvragen voor de voedselbank, voorlezen voor kinderen met taalachterstand, stimuleert men het project taalmaatje en denkt men aan het aanbieden van 'fietscursussen' voor de vluchtelingen (ja, dat is geen grapje, maar hard nodig).

Eind vorig jaar waren er circa 700 adressen met vluchtelingen in Apeldoorn en zo'n 30 uitgeprocedeerde vluchtelingen.

Aan het eind van de avond wil Lini de kerken nog wat 'huiswerk' meegeven met twee vragen naar de toekomst van K en V. De vragen zijn weergegeven in een aparte bijlage. Graag uw reactie opsturen naar: vluchtelingenapeldoorn@gmail.com

Met een dankwoord en -gebaar sluit Hans Hase deze inspirerende avond af.

Een volgende thema-avond wordt niet meer vooraf ingepland, maar zal plaatsvinden zodra zich een aansprekend onderwerp aandient. **Heeft u wensen voor een thema-avond?**: maak dat dan bekend via de diaconie in het College van Diakenen!